

ORTAK MİRAS

Amerikalı vatandaş, sabah olduğunda, ilk defa yakın doğuda kullanılmış, Kuzey Avrupa'da bugünkü şekline sokulmuş ve Amerika' ya oradan geçmiş olan yataкта uyanır. Kalkmaya davrandığında üzerinden attığı yatak örtüsü ilk defa Hindistan' da kullanıldığını bildiğimiz pamuktandır. Pamuktan değilse ilk defa Çin' de kullanılmış olan ipekten veya yine ilk defa oralarda kullanılıp sonradan bize miras kalan yündendir. Üstelik bütün bu maddelerin işleme teknikleri de ilk defa Hintlilerin buluşudur. Terlikleri giyip girdiği banyo, Avrupa-Amerika karışımı bir şekle sahiptir. Banyoda kullandığı sabun Galyalılardan kalmadır. Amerikalı bundan sonra traş olmaya başlar. Bu da muhtemelen eski Sümerlerden veya Mısırlılardan kalma insanların kendilerine gündelik olarak uyguladıkları bir eziyet etme şeklidir dersek herhalde pek yanlış olmaz.

Tekrar yatak odasına dönen Amerikalı vatandaşın elbisesini üzerinden aldığı sandalye, Güney Avrupa' nın günlük hayatımıza soktuğu bir eşyadır. Giydiği elbise herhalde orjinal şekliyle Orta Asya göçebelerinden bize geçmedir. Giydiği ayakkabılar ilk defa Mısırlıların geliştirdiği dericilik tekniği ile yapılabilmiş, Akdenizliler ise o tekniği bugünkü şekle getirmişlerdir.

O, dışarı çıkmadan önce dışarıya söyle bir bakar, penceredeki cam eski Mısırlıların buluşudur. Yağmur yağıyorsa ya muşamba bir yağmurluk giyer ya da yanına bir semsiye alır. Bunların ilki Orta Amerika kıızılderililerinin, ikincisi ise Güneydoğu Asyalıların buluşudur. Başına geçirdiği keçeden yapılmış şapka mı? O da Asya steplerinden gelmektedir. Kahvaltıyı dışarıda yapacaktır. Amerikalı vatandaş, giderken bir gazete alır. Gazete için ödediği madeni para ilk defa Lidyalılarca kullanılmıştır. Oturduğu masaya, garsonun koyduğu porselen tabak Çin buluşudur. Kullanacağı bıçak, ilk defa alaşımı Güney Hindistan' da bulunmuş çelikten yapılmıştır. Çatal, Orta Çağ İtalyasından kalmadır. Kaşık ise Romalılardan. Kahvaltısına portakalla veya karpuzla başlar. Portakal Orta Doğu' dandır; karpuz ise Afrika' dan . İçtiği kahve ise İlk defa Habeşistan' da kullanılmıştır. Kahvesi sütlü ve şekerli mi? Unutmayalım. Sütü elde etmek ilk defa Yakın Doğuluların marifeti olmuştur. şeker de Hindistanın. Eh sırada bir parça kek vardır herhalde. Hani řu küçük Asya' da keşfedilen buğdayı İskandinavların değişik şekilde kullanmasıyla keşfedilen bildiğimiz kek.

Vatandaşımızın iştahu yerindeyse eğer, Hindi-Çin' de ehlileştirilen kümes hayvanlarından birisinin yumurtasını yiyecektir belki de. Belki de yumurta yerine Doğu Asyalıların buluşu olan ve Kuzey Avrupalıların geliştirdiği ince kıyılmış et parçalarından yemek isteyecektir.

Ha sahi yolda gelirken aldığı gazeteyi okuyabilir şimdi. Hani canım řu Çin' den Almanya' ya kadar uzanan teknik buluşlar sonucu basılması mümkün olan gazete.

(Ralph Linton, Çeviri: İhsan Sezai, İsmail Doğan)